

ЗВЯЗДА

Орган ЦКіМККП(б), ЦВКіСНК БССР

№ 89 (6065) | 18 красавіка 1938 г., панядзелак | ЦАНА 10 КАП.

ПРЭЗІДЫУМА ВЯРХОўНАГА СОВЕТА СССР

АБ УЗНАГОРОДЖАННІ АЗЕРБАЙДЖАНСКАГА ДЯРЖАўНАГА ТЭАТРА ОПЕРЫ І БАЛЕТА ІМЯ М. Ф. АХУНДАВА ОРДЭНАМ ЛЕНИНА.

За выдатныя поспехі ў справе развіцця азербайджанскага опернага мастацтва ўзнагародзіць Азербайджанскі Дзяржаўны тэатр оперы і балета імя М. Ф. Ахундава ордэнам Леніна.

Старшыня Прэзідыума Вярхоўнага Савета СССР М. КАЛІНІН.

Секратар Прэзідыума Вярхоўнага Савета СССР А. ГОРНІН.

Москва, Крэмль.
17 красавіка 1938 г.

ПРЭЗІДЫУМА ВЯРХОўНАГА СОВЕТА СССР.

АБ ПРЫСВОЕННІ ЗВАННЯ НАРОДНАГА АРТЫСТА СССР НАМПАЗІТАРАМ ГАДЖЫБЕНАВУ У. А. І ГЛІЭРУ Р. М. І АРТЫСТАМ МАМЕДАВА Ш. Х., І МАМЕДАВУ Б. Б.

Прысвоіць званне народнага артыста СССР: Народнаму артысту Азербайджанскай ССР Гаджыбенаву Узеіру Абдул Гуеіну сыну.

Народнай артыстцы Азербайджанскай ССР Мамедавай Шавкет Ханум. Заслужанаму артысту Азербайджанскай ССР Мамедаву Бюль Бюль.

Народнаму артысту РСФСР, Азербайджанскай ССР і Узбекскай ССР Гліэру Рэйгольд Морылавічу.

Старшыня Прэзідыума Вярхоўнага Савета СССР М. КАЛІНІН.
Секратар Прэзідыума Вярхоўнага Савета СССР А. ГОРНІН.
Москва, Крэмль. 17 красавіка 1938 г.

НА ВАРЦЕ СОЦЫЯЛІСТЫЧНАЙ УЛАСНАСЦІ

На скрыжальях Сталінскай Канстытуцыі непахісна запавядаюць кожнаму саюзнаму грамадзяніну залісна свята абавязак усіх, кэму дарагі перамога, заваявання працоўнай краіны сацыялізма — усімі мерамі і сродакамі... брагачы і ўмацоўваюць грамадскую сацыялістычную ўласнасць, як свяшчэнную і неаддзяльную аснову сацыяльнага ладу, як крыніцу багата і магутнасці радзімы, як крыніцу заможнага і культурнага жыцця ўсіх працоўных (3 арт. 131 Канстытуцыі СССР).

Для іх, чыё жыццё накіравана да адной мэты — самаадданга служэння справе рабочага класа ўсяго свету — абарона сацыялістычнай ўласнасці ёсць самы ганаровы абавязак. Партыя і ўрад прымаюць усе меры да таго каб забяспечыць пільную ахову народнай сацыялістычнай ўласнасці і асабістай ўласнасці грамадзян ад усякага паважана, ад усякіх пасяганняў ворагаў. Партыя і ўрад маюць і трываюць у пастаяннай баявой гатоўнасці ўсе сродкі аховы. Адным з гэтых сродкаў з'яўляецца стварэнне надзейнай, бяздольнай праціпажнай аховы нашых фабрык і заводаў, нашых электрастанцый і новабудоваў, нашых саўгаснаў і калгасаў.

Свіння спаўняецца 20-я гадавіца існавання сацыялістычнай аховы. 18 красавіка 1918 года рукою В. І. Леніна падпісана першы дэкрэт рабоча-сялянскага ўрада аб артызанскім дзяржаўным мер абароны а агнём.

Пажары ў парскай Расіі прынеслі працоўным неаддзяльныя нямаскі. У палымі паражы знішчалася ўсё злыбтае потам і кроўю, годзім катаржніцкіх працаў. Многія жыхары Польшкі і іншых краін паміраюць ад жаўтлівага і кроваўдзіннага рэакцыйнага палітыка, разлітага па вуліцах. За адзін дзень (гэта было ў 1912 годзе) загарэла 800 дамоў. У агні загінула маёмасць сотняў сем'яў працоўных. Жанчыны з грудзямі дзяцей і безадможныя старыкі асталіся на вуліцы, без прытулку, без адзення, без хлеба.

Тысячы аяр пажарыліся агнём пажараў. Кожны год армія бесправасуднай галечы папалілася сям'ямі беднякоў-працарышчаў. Пажары — бедства для бедняцтва — былі даходнай крыніцай для капіталістаў, банкіраў і памешчыкаў, атрымліваюць вылікі страхавыя прэміі за знішчанае агнём.

Партыя і ўрад у першыя дні існавання Сацыялістычнай Рэспублікі прынялі рад мер, якія рэзка знізілі колькасць пажараў у нашай краіне. Сточына на варце абароны інтарэсаў працоўных, ўрад стварыў бяздольную пажарную ахову.

Партыя і ўрад безумна клапаціліся і клапаціцца аб умацненні пажарнай аховы. Імяна гэтым тлумачыцца перадача пажарнай аховы пад ведама НКВД, пад непасрэднае кіраўніцтва сталінскага наркома Нікалая Іванавіча Ежова.

Пажарная ахова БССР вырасла, умацавалася, стала дзейнай сродкам барацьбы з пажарамі. З кожным годам рэзка скарачаюцца страты ад пажараў. Аднак яны ўсё-ж ёсць, а гэта непрыма. У вёсцы пакуль яшчэ зроблена мала, каб канчаткова палараваць самую магчымасць узнікнення пажару. Многія яшчэ школы ад тарфяных і лясных пажараў.

Не зламаны яшчэ вланына-неахайныя асноўны асобныя кіраўнікі калгасаў і нават прамысловых прадпрыемстваў.

стану да тэхнікі праціпажнай небяспекі, да прафілактычных мерапрыемстваў у гэтай галіне. Гэта трэба паставіць у віну работнікам пажарнай аховы, якія часам праўдліва гніюць лібералізм, не заўважылі і не ўбачылі праўдлівы патрэбную цвёрдасць, калі гуртка ідзе аб неахайнасці правідухлення небяспекі ад пажараў.

У ралдах байцоў і камандзіраў пажарнай аховы БССР выраслі сціны партыйныя і непартыйныя большэвікі. Пажарная ахова БССР і ўсе працоўныя добра ведаюць імяны таварышаў Берштыяна, Казачэні, Коніка, Кібісана, Пяткевіча і дзясяткаў іншых, часам непрыкметных работнікаў, ад подвігаў якіх можна напісаць кнігі. Так, Кібісаў, не задумваючыся, кінуўся ў буюнчае мора агню, каб выратаваць дзяцей; рызыкаваў жыццём, ён, выкаціў з агню бочку бензіну, якая кожную секунду магла ўзарвацца. Адзначальна асабіста імяны таварышаў з'яўляюцца скромнасць — неадрыўна яшчэ кожнага большэвіка, кожнага сацыялістычнага грамадзяніна. Яны непрыкметныя з выключнай вытрыманасцю і спакоем, працуючы з аб'яўленым гераізмам, працуючы на карысць сацыялістычнай рэвалюцыі. Кожны з іх гатоў у любую хвіліну, рызыкаваў жыццём, выканаць свой ганаровы абавязак.

Не мала заслуг у байцоў і камандзіраў пажарнай аховы БССР у справе стварэння разгалінаванай сеткі добраахвотных пажарных каманд, у справе выработкі сотняў і тысяч добраахвотнікаў-пажарнікаў у горадах і ў вёсцы.

Аднак і ў гэтай справе зроблена не ўсё. Колькасць добраахвотных пажарных каманд у горадах і вёсках на вёсцы трэба павялічыць, яшчэ іх тэхнічны рэзка палепшыць. Недастаткова работа ў справе масавага аздаблення працоўных з тэхнічнай барацьбы з пажарамі, з тэхнічнай паларажэння пажараў.

Прадстаіць яшчэ вельмі і вельмі многа работ, каб быць на вышыні тых патрабаванняў, якія праўдліва ставіць партыя і ўрад.

Свяшчэнная запаведзь кожнага байца і камандзіра пажарнай аховы з'яўляецца ні на адну хвіліну не забываць уважання таварыша Сталіна аб тым, што «пакуль існуе капіталістычнае акружэнне, будуць існаваць і паспяховыя, і шпіёнскія, і дыверсантскія і збойныя, заслабленыя ў нашы тылы агенцтвамі замежных дзяржаў».

Часта за «выпадковым» кілком акурка ці замыканнем электрычных працоўных, за «ненаўмыснай» няахайнасцю хваляцца кітры намер ворага, выбараўшага падпад металам дыверсіі.

Прамы абавязак сацыялістычнага пажарніка — усебакова вывучаць прычыны кожнага пажара, нікай пават самага нязначнага, знаходзіць віноўнікаў, выкрываць прычыны ворагаў. Вораг ужнае самай рознастайнай прыёмы дыверсіі і ўлобленні з іх — падпад. Аб гэтым саветскі пажарнік не мае права забываць ні на адну хвіліну і павінен дзейнічаць так, каб спроба скарыстаць падпад, як сродак дыверсіі — як-бы лоўча яна не маскіравалася, — канчаткова немінучым рызыкаваў і выкарачненнем ворага.

Быць заўвады гатовымі ў любой абстаноўцы, мірнага ці ваеннага часу, з гонарам выканаць кожнае заданне партыі і ўрада, заўвады быць у мабільна-пільнай гатоўнасці — вось заданне, якое да ўсёй паўнае стаіць перад кожным байцом і камандзірам пажарнай аховы.

ПРЫЁМ У КРЭМЛІ УДЗЕЛЬНІКАЎ ДЭКАДЫ АЗЕРБАЙДЖАНСКАГА МАСТАЦТВА

На прыёме прысутнічалі таварышы І. В. СТАЛІН, В. М. МОЛАТАЎ, Л. М. КАГАНОВІЧ, К. Е. ВАРШЫЛАЎ, М. І. КАЛІНІН, В. Я. ЧУБАРА, А. І. МІКАЯН, С. В. КАСІОР, А. А. ЖДАНАЎ, Н. І. ЕЖОЎ, Г. І. ПЕТРОЎСКІ, Р. І. ЭЙХЕ, Г. М. ДЗІМІТРАЎ, М. Д. БАГІРАЎ.

Вечарам 17 красавіка ўдзельнікі дэкады азербайджанскага мастацтва былі прыняты ў Крэмлі кіраўнікамі партыі і ўрада. К 18 гадзінам у Георгіўскай зале і ў Гранавітай палаце Вялікага Крэмльскага палаца сабраліся ўсе ўдзельнікі дэкады, станаўшы маскоўскіх прадпрыемстваў, майстры мастацтваў — артысты, кампазітары, мастакі і пісьменнікі, а таксама работнікі навуцы і друку.

З'яўленне ў зале таварышаў І. В. Сталіна, В. М. Молатава, Л. М. Кагановіча, К. Е. Варшылава, М. І. Калініна, В. Я. Чубара, А. І. Мікаяна, С. В. Касіора, А. А. Жданава, Н. І. Ежова, Г. І. Петроўскага, Р. І. Эйхе, Г. М. Дзімітрава, М. Д. Багірава выклікала бурную, поўную захаплення авацыю. Доўга грэмелі крыкі «ура» і лікуючы выгукі прывітанняў на азербайджанскай і рускай мовах.

Вечар ажурна старшыня Камітэта па справах мастацтваў пры Соўнаркоме СССР тав. А. І. Назараў.

— Сталіна найвай вылікі радзімы, — гаворыць тав. Назараў, — за апошнія два гады паспела ўжо азнаёміцца з выдатным мастацтвам народаў Украіны, Грузіі, Казахстана і Узбекістана. Сёння мы сабраліся ў поладу сканчэння дэкады мастацтва Саюза Азербайджана.

Сардэчным прыём, аказаны ўдзельнікам дэкады працоўнымі Масквы, ёсць яшчэ адзін доказ мудрасці ленинска-сталінскай палітыкі нашай партыі, доказ даверлівага ўмацавання дружбы народаў СССР.

Сацыялістычная культура вкніце з кожным днём. Прыкладна можа служыць мастацтва Саюза Азербайджана. Азербайджанскі народ зрабіў каштоўны ўклад у скарбніцу культуры нашай краіны.

Тав. Назараў паведаміў, што Камітэт па справах мастацтваў пры Соўнаркоме СССР рашыў уключыць у рэпертуар Дзяржаўнага ордэна Леніна Акадэмічнага Вялікага тэатра СССР оперу кампазітара Узеіра Гаджыбекава «Кер-Оглы» і ажыццявіць яе пастаўку ў 1938 годзе.

Пад бурны воплескі тав. Назараў агаданае тост за таленавіты, свабодны азербайджанскі народ, за яго выдатнае мастацтва, за работнікаў мастацтваў Саюза Азербайджана.

Затым выступіў старэйшы дзель азербайджанскага мастацтва кампазітар Узеір Гаджыбекаў. — На нашу долю выпадае тэма, — гаворыць ён, — прадманістраваць у сталіні Саюза тост, чаго дасягнуў азербайджанскі народ пад кіраўніцтвам партыі Леніна—Сталіна. Работнікі мастацтваў Саюза Азербайджана заслужылі высокую ўзнагароду: іх бачылі ім апалядзіваў правадыр і настаўнік, родны Сталін, ім апалядзіваў кіраўніцтва партыі і ўрада.

Калі аваны ў гонар таварыша Сталіна сціхае, Узеір Гаджыбекаў гаворыць аб вялікім рускім народе, які таламо народам Азербайджана ў іх барацьбе за вызваленне.

— Я падмаю бакал, — закатвае сяра прамову тав. Гаджыбекаў, — за гераічна партыю большэвікоў, за правадыра народаў таварыша Сталіна! Доўга ў усіх канцоў залы неслія грамавы «ура» і выгукі прывітанняў.

Тав. В. М. Молатаў агадасіў пад аваны ўсе залы тост: — Няхай жыве Саветскі Азербайджан, яго выдатнае мастацтва, яго творчыя сілы! Ура!

Начальнік Упраўлення па справах мастацтваў пры Соўнарком АзССР тав. Ібрагімаў, які выступіў з прамовай на роднай мове, сказаў здравіцу ў гонар таварыша Сталіна.

УЗНАГОРОДЖАННЕ УДЗЕЛЬНІКАЎ ДЭКАДЫ АЗЕРБАЙДЖАНСКАГА МАСТАЦТВА У МАСКВЕ

Прэзідыум Вярхоўнага Савета СССР ўзнагародзіў за выдатныя заслугі ў справе развіцця азербайджанскага опернага мастацтва, азербайджанскай музыкі, песні і танца ордэнам Леніна Гаджыбекава Узеіра — кампазітара, народнага артыста Азербайджанскай ССР. Ордэнам Працоўнага Чырвонага Сцяга: Мамедава Шавкет — вярхоўна артыстку Азербайджанскай ССР; Івант-Задэ — галоўнага ржысёра тэатра, заслужанага артыста Азербайджанскай ССР; Сарабана — народнага артыста Азербайджанскай ССР; Нільсана — народнага артыста Азербайджанскай ССР; Грыгар'ян Кнар'ян — салістку оперы і іншых — усяго 10 чалавек.

Ордэнам «Знак пачэта»: Мамедава Бюль Бюль — заслужанага артыста Азербайджанскай ССР (раней узнагароджанага ордэнам Працоўнага Чырвонага Сцяга), Гасанова — дырэктара оперы, Іскандэрава — ржысёра оперы, Султанава — мастака оперы, Гліэра — народнага артыста РСФСР, АзССР і Узбекскай ССР (раней узнагароджанага ордэнам Працоўнага Чырвонага Сцяга), Гуеіна — артыста оперы, і іншых — усяго 40 чалавек. (БЕЛТА).

АНГЛА-ІТАЛІЯНСКАЕ ПАГАДНЕННЕ

ЛОНДАН, 16 красавіка. (БЕЛТА). Паведаміў агенства Рэйтэр, сёння падпісана англа-італьянскае пагадненне. Першая частка складаецца з пратакола з прыкладзеным да яго дакументамі, пісем, якімі абменьваліся бакі і пагаднення аб «абразовадскіх адносінах». У пратаколе гаворыцца, што як толькі дакументы ўвойдуць у сілу, пачнуцца перагаворы, у якіх прыме ўдзел таксама англіцкі ўрад для заключэння пагаднення аб граніцах паміж Суданам, Кеніяй, Брытанскім Сомалі, з аднаго боку, і Італьянскім Італіяніямі на Усходняй Афрыцы — з другога боку.

Да пратакола прыкладзена 8 дакументаў: 1) Англа-італьянскае пагадненне ад 2 студзеня 1937 года адносна Міжземнага мора і абмён нотамі ад 31 снежня 1936 года адносна заапаўнення статус-кво (суюнчата астанавіцца) у заходняй частцы Міжземнага мора. 2) Згода бакоў перыядычна абменьвацца інфармацыяй аб перагупіроўках узброеных сіл ва ўладаннях, прылаганых да Міжземнага і Чырвонага мораў, Аланскага заліва, а таксама ў Егіпце, Судане, Італьянскай Усходняй Афрыцы і Іні; пагадненне паведаміць адзін другога, перш чым прыняць якое-небудзь рашэнне аб стварэнні новых марскіх або паветраных бааў у Міжземным моры, усходняй 19 градусаў Усходняй даўгаты, у Чырвоным моры або на подступах да яго. 3) Пагадненне адносна некаторых раёнаў Сярэдняга Усходу; абавязальнае аб абодвух бакоў павяжаць палітычны і невалянтэрыі Саудзі і Імона (дзяржава на Аравійскім паўвостраве), абодва бакі, апрача таго, заўважыць, што ў іх агудных інтарэсах — не дапускіць парупініў якой-небудзь трэцяй дзяржавы ўласнасці і невалянтэрыі гэтых краін; пагадненне адносна некаторых астравцоў у Чырвоным моры, а таксама раёнаў у Паўднёвай Аравіі, у прыватнасці Алана, лае Італіі гарантаваць некаторыя правы. 4) Абодва бакі заўважыць, што яны будуць устрымлівацца ад усякай

пагадненні, накіраванай на шкоду другога боку. 5) Італьянскі ўрад яшчэ раз паўтарае свае гарантыі, даныя Англіі адносна возера Тапа. 6) Італьянскі ўрад зноў паўтарае, што ў Італьянскай Усходняй Афрыцы тэмпы не будуць набірацца ў вайскі, і будуць скарыстаны толькі ў якасці мясцовай паліцэйскай і тэрытарыяльнай аховы. 7) Італьянскі ўрад абавязваецца прадставіць англіцкім падданым у Італьянскай Усходняй Афрыцы свабоду рэлігійнай культуры. 8) Абодва бакі зноў паўтараюць свае абавязальнасці выконваць канвенцыю ад 20 жніўня 1838 года, гарантуючы на ўсе часы і ўсім краінам свабоднае карыстанне Суэцкім каналам. Да гэтага абавязальнасці дадучыся англіцкі ўрад.

У пісьме Італьянскі ўрад заўважыць, што ён аддаў агад аб памінашні колькасці Італьянскіх вояк у Лібіі (Італьянская калонія ў Паўночнай Афрыцы).

Агенства Рэйтэр паведаміць дадзі, што ў пісьме Італьянскага ўрада заўважыць аб яго агодзе на «спіралі» агульнаму эканамічнаму дабрабыту Італіі, а таксама аб агульнасці Італьянскага ўрада стэртыраваць і палітычных мэтаў у Італіі.

Англіцкі ўрад са сваёй боку заўважыць, што ён ставіць уступленне ў сілу англа-італьянскага пагаднення ў залежнасць ад вырашэння Іспанскага пытання. Па пытанню аб Абсініі англіцкі ўрад заўважыць, што ён жалеа ўстрымаць прычыны, якія могуць перашкоду дзяржавам — членам Лігі нацыі — прызнаць Італьянскі суверенітэт над Абсініяй. У сувязі з гэтым англіцкі ўрад намеран прапярніць крокі на надыходзячай сесіі Савета Лігі нацыі з мэтай «высвятліць» адносіны дзяржаў — членаў Лігі нацыі — да гэтага пытання.

Неадкладна напісана пагадненне, піша ў заключэнне агенства Рэйтэр, Чэмберлен і Муаліні абмяняліся прывітанымі тэлеграмамі.

НА ФРАНТАХ У ІСПАНІІ

Па паведаманню Іспанскага міністэрства абароны, рэспубліканскай вайскі ў сектары ракі Нагера Паль-эраса (на поўнач ад Лорны) 16 красавіка занялі вышыні 1201 і 1002, узяўшы пры гэтым палонных.

У сектары на поўдзень ад ракі Эбро мяжынікі к вечару 16 красавіка занялі Вінаро, Бенікарло і вёску Уэльскана (на паўночных захад ад Вінаро).

Наступленне мяжынікаў на гэтым участку праводзілася пад прыкрыццём дымавой завесы. Мяжынікі ўжывалі таксама агнёмты. Адступленне рэспубліканскіх вояк было праведзена ў поўным перадку. Рэспубліканскія чалы, якія знаходзіліся ў Сан-Матэ, адступілі на поўдзень, захапіўшы з сабой узяць залас ваеннага снаражэння. (БЕЛТА).

ВАЕННЫЯ ДЗЕЯННІ ў КІТАІ

У ПАУНОЧНЫМ КІТАІ ХАНЬКОУ, 17 красавіка. (БЕЛТА). Кітайскія вайскі прадаўжаюць пясніць японскія часты, засеўшыя ў Іяне (правінцыя Шаньдун) і знаходзяцца араз да кілометра ад горада. Лі захадны варот горада ўжо некалькі разоў унікалі рукапашна ствака. Тут японскія страцілі каля 700 салдат забітымі і раненымі. Дзеянні кітайскіх партызан у японскім тылу і зробленае ім разбураенне дарог перашкодулі прысылі ў раёны Ісяна новых японскіх падмацаванняў.

Вакон Цзінаіні (сталіца правінцыі Шаньдун) прадаўжаюць дзейнічаць кітайскія партызанскія атрады.

У ЦЭНТРАЛЬНЫМ КІТАІ ШАНХАІ, 17 красавіка. (БЕЛТА). 16 красавіка шэсць кітайскіх самалётаў зрабілі налёт на Уху. На сустрэчу кітайскіх самалётаў падняліся 8 японскіх самалётаў; адбыўся жорсткі паветраны бой, у выніку якога адзін

члонскі самалёт быў збіт. 16 красавіка чатыры кітайскія самалёты зрабілі налёт над Шанхаем.

ХАНЬКОУ, 17 красавіка. (БЕЛТА). У ваколіцах Шанхая распарадка дзеянні партызанскіх атрадаў. Ужо некалькі дзён ідзе перастрэлка ў раёнах Пугуна, Маньдэа і ў ваколіцах ваколіцах горада. 12 красавіка японцы ў баі з партызанамі страцілі 300 чалавек забітымі.

ЗВЕРСТЫЯ ЯПОНСКІХ ІМПЕРЫЯЛІСТАЎ ХАНЬКОУ, 17 красавіка. (БЕЛТА). Па афіцыйных даных, пачынаючы з 27 сакавіка, японская авіяцыя 24 разы бомбардывала горад Учан (правінцыя Хэбэй). Японскія лётчыкі скінулі за гэты час больш тысячы бомб. У выніку японскіх бомбардыровак было забіта 643 і ранена 955 чалавек, у тым ліку 80 дзяцей.

ПРАВАНАЦЫЯНЫЯ ВИДУМКИ ГАЗЕТЫ „ЛОМІУРЫ“

УЛАН-БАТОР, 17 красавіка. (БЕЛТА). Тут катэгарычна абвргаюць правакацыйнае паведаманне японскай газеты «Ломіуры» аб тым, што нібыта 4 красавіка 20 салдат Мангольскай Народнай Рэспублікі прабраліся ўглыб тэрыторыі Унутранай Манголіі, занялі пункт Абагура ля граніцы Хэбэй і пры звароце захапілі з сабой траіх японскіх разведцаў. Нявернымі таксама з'яўляюцца сшыраджыні газеты аб тым, што бышам 4 красавіка на світанні 20 байцоў МНР напалі на пункт, што на поўнач ад Тарынора (правін-

цыя Чахар), і пасля паўтарагадзімнага бою адступілі, захапіўшы з сабой 3 японцаў. Паводле вестак, атрыманых з афарытных крыніц, ніякіх груп салдат Мангольскай Народнай Рэспублікі ніколі граніцы МНР не пераходзілі, у тэрыторыю Унутранай Манголіі не ўрываўся, ніякіх канфіктаў не ўчынялі, і паведаманне газеты «Ломіуры» з'яўляецца ні чым іншым, як правакацыйнай злосьнай выдумкай японска-манчжурскіх улад.

АМНІСТЫЯ ПАЛІТЗНЯВОЛЕНІМ У ЧЭХАСЛАВАКІІ

ПРАГА, 17 красавіка. (БЕЛТА). У сувязі з спаўняючымся ў 1938 годзе 20-годдзем Чэхаславацкай рэспублікі прэзідэнт Вешет абвясціў амністыю за злычынствах палітычнага характару. Следствы па ўсіх справах, звязаных з парушэннем закона аб ахове рэспублікі, спыняюцца. Па даных міністэрства юстыцыі, амністыя пашыраецца на

3.200 чалавек, у тым ліку на 1.235 генлейнаўцаў.

ПРАГА, 16 красавіка. (БЕЛТА). 23—24 красавіка ў Карловых Варах (Карлсбад) адбудзецца з'езд судэцка-намецкай партыі (агентуры германскага фашызма ў Чэхаславакіі). У парку дна — лакал лідэра партыі Генлейна «Аб палітычным стаянішчы».

ПРЭМІРАВАННЕ УДЗЕЛЬНІКАЎ АЗЕРБАЙДЖАНСКОЙ ДЭКАДЫ

Совет Народных Камісароў Саюза ССР паставіў: Прыняць выдаткі на паездку і ўтрыманне калектыву Азербайджанскай оперы і Азербайджанскай філармоніі за рахунак дзяржавы.

Прэміраваць удзельнікаў дэкады азербайджанскага мастацтва ў Маскве: работнікаў Азербайджанскага Дзяржаўнага тэатра оперы і балета імя М. Ф. Ахундава і Азербайджанскай Дзяржаўнай філармоніі — грашовыя прэміі ў размерых двухмесячнага акаладу.

У мэтах стварэння найбольш спрыяючых умоў для далейшага развіцця тэатральнага мастацтва Азербайджанскай ССР, Соўнарком Саюза ССР паставіў:

Адушыць па рэканструкцыі будынка Азербайджанскага Дзяржаўнага тэатра оперы і балета імя М. Ф. Ахундава 3 мільёны рублёў, і закончыць рэканструкцыю ў 1938 годзе.

Завершыць па пабудовы спецыяльна прыстасаваны жылы дом для артыстаў Азербайджанскага Дзяржаўнага тэатра оперы і балета імя М. Ф. Ахундава коштам 3 мільёны рублёў, з заканчэннем будаўніцтва дома ў 1938 годзе.

Для правядзення ўказаных мерапрыемстваў у 1938 годзе павялічыць размер капітальных укладанняў і асагнаванняў Камітэту па справах мастацтваў на 2 мільёны рублёў.

УРАЧЫСТАЕ ПАСЯДЖЭННЕ, ПРЫСВЕЧАННЕ 20 ГАДАВІНЕ СОВЕЦКАЙ ПАЖАРНАЙ АХОВЫ

Учора ў Менску, у пампнішчым Веладускага дзяржаўнага тэатра адбылося ўрачыстае пасяджэнне, прысвечанае 20-годдзю сацыялістычнай пажарнай аховы.

ПАРТЫЙНАЕ ЖЫЦЦЕ

БОЛЬШЭВІЦКАЕ ВЫХАВАННЕ КАНДЫДАТАЎ ПАРТЫ

(Завод Гомсельмаш)

16 красавіка закончыўся справядлівы выбарчы сход партыйнай арганізацыі завода Гомсельмаш. Сход прайшоў на высокім ідэйным узроўні.

Справядлівы год для партыйнай арганізацыі завода быў годам ідэйнага росту камуністаў. Правільна спалучаючы палітычную работу з гаспадарчымі задачамі, завод латэмна выкарыстаў вытворчую праграму 1937 года. Пры плане ў 13.419 тыс. рублёў факт таварнай прадукцыі на 14.424 тысяч рублёў. І ў гэтым годзе завод па выкупу прадукцыі ішоў у першы ралэх. Гэта дало яму права першы адрывацца ад адрывацца першым да таварнай прадукцыі ішоў у першы ралэх. Гэта дало яму права першы адрывацца ад адрывацца першым да таварнай прадукцыі ішоў у першы ралэх.

Чаму Гомсельмаш ішоў у ралэх пераважна прапрацываў горада? Глумачыцца гэта тым, што партыйная арганізацыя ў сваёй практычнай рабоце паклалася ў аснову ўказанне таварыша Сталіна, аб тым, што пельга адзіліць палітыку ад гаспадаркі.

Сакратар парткома тав. Станковіч першую частку свайго даклада прысвяціў гэтаму пытанню.

Партком заняўся вывучэннем вытворчых «апаталіцтваў» і калі мы да роліх патомак станковіч і аверыч, які слабай работой асобных чэкаў пачалі падыходзіць не як да звычайных вытворчых «апаталіцтваў», а пачалі іх расцэньваць палітычна, то нам удалося вывершыць німаля ворагаў.

Партыйная арганізацыя выхавала німаля малых камуністаў. За апошні год партарганізацыя вывучыла на кіруючую партыйную і гаспадарчую работу 25 чалавек. Тав. Сокаляў, які вырас на заводзе, праўе сакратаром парткома фабрыкі «Праца». Слесары тав. Вагалеў—сакратар парткома электрастанцыі, тав. Іофе — дырэктар фабрыкі ложаў. Калектывы вырабціў німаля беспартыйных большавікоў. Гэта можа служыць прыкладам стаханавца тав. Альтшулера, выбрана дэпутатам Вярхоўнага Савета Саюза ССР.

Лік агітатараў на заводзе ў 75 чалавек вырас да 117 чал., прафесійнальнага актыва—550 чалавек, стаханавцаў — 776 чалавек, комсамольцаў—218 чалавек. Гэты палітычны вырас актыўна патрабуе штотдзённай работы з ім. Аднак, у гэтым напрамку на заводзе абстаіць далёка не ўсё добра.

Сур'ёзнай крытыцы была падвергнута неадвальнаюча работа парткома з партыйным рэзервам. Партыйная арганізацыя за справядлівы перыяд перавяла ў кандыдатаў у члены партыі толькі чатырох чалавек (з агульных 25 кандыдатаў), у кандыдатаў прынята 14 чалавек. Для такой арганізацыі гэта мала. Прычыны слабага росту партыйнай арганізацыі паказалі ў сваім выступленні тав. Каліна.

Партком з намі кандыдатамі, не працаваў. Праўда, усе кандыдаты ў нас ахоплены вучобай. Але партком не цікавіўся, як мы вучыліся, як выконваем партыйныя даражэнні. Для прыкладу вазьму сябе. Са мной ні Станковіч, ні члены парткома ні разу не гутарылі. Не запытвалі, як я вучуся. А з вучобай у нас справы няважныя. Некалькі год падрады мы вывучаем гісторыю партыі, але яе не ведаем, бо кожны раз даходзім да тэмы «1905 год» і зноў пачынаем з першай тэмы.

Слаба ў нас пастаўлена работа з комсамольцамі,—важкі тав. Каалоў.—І гэта відавочна лічыць росту партарганізацыі за лік комсамольцаў, якіх прынята ў партыю толькі 7 чалавек. Ці-ж у нас мала комсамольцаў, дастойных быць у ралэх партыі? Ці адумаўся партком над пытаннем аб пераарошчэнні з комсамольцаў? Не, не адумаўся і не ставіў гэтага пытання перад комсамольскімі камітэтамі.

Выступіўшы ў спрэчках 33 чалавекі ўсе па-дэдукаму і рэзка крытыкавалі слабую ўдасці работу партыйнага камітэта.

Сход яшчэ раз паказаў маналітычнасць і агураванасць партыйнай арганізацыі завода.

Работа партыйнага камітэта прызнана адвальнаюча.

У новы склад парткома тайным галасаваннем выбрана сем чалавек.

На справядліва-выбарчым сходзе партарганізацыі менакага скуравада «Большавік». Фото С. Грына.

АБ АВАНГАРДАЙ РОЛІ КОМУНІСТАЎ

(Маглёўскі трубаціённы завод імя Ільінікова)

Справядліва-выбарчы сход пачаўся ў вызначаны час. Доклад аб рабоце партарганізацыі за справядлівы перыяд зрабіў сакратар парткома інжынер т. Гільштэйн.

У докладе сакратар парткома гаварыў вельмі многа аб агульных пытаннях жыцця вытворчасці. Не была казаная авангардная ролі кожнага камуніста.

Іх вельмі ў працэсе права-траціцкага блока, трубаціённы завод з'яўляўся адным з тых «пматлікіх» аб'ектаў прамысловасці БССР, дзе праводзілася падрыхтоўка і школьніка-дзверскай работа ворагамі народа. Партарганізацыя не зрабіла ў гэтым неабходнага выводу і не выступіла па-большавіцку да ліквіданні да канца вынік школьніцтва.

За першы квартал план выкананы толькі на 96,2 проц., пры падвышчым вынікі працэнце браку. Докладчыч вымушан быў прызнаць, што пачаўшы змены камуніст т. Батурын прадузіў і прыбраў да дэдукацыі да 60. Што-ж зрабіла партыйная арганізацыя для знішчэння гэтых недахопаў — аб гэтым так і не казавалі тав. Гільштэйн. Ён старанна абыходзіў вугныя недахопы ў рабоце завода.

Докладчыч раскаваў, што на заводзе 252 стаханавцы, 71 ударнік. У барыбце за поўнае выкананне вытворчага плана з кожным днём шырацца рады стаханавцаў і ўдарнікаў. Напрошвалася законнае пытанне: а колькі ко-

муністаў з'яўляюцца стаханавцамі і ўдарнікамі? Аднак так і не паследвалі. Відаль, што партком слаба займаўся пытаннямі вытворчасці.

Камуністы ў сваіх выступленнях, спачатку, праўда, нісцела, але потым рэзка, па-большавіцку ўскрывалі недахопы работы партыйнай арганізацыі. Зусім справядліва крытыкавалі сакратара парткома за дрэнную пастаўку абароннай работы, якая з'яўляецца адзіным участкам на заводзе.

У нас дрэнна рыхтуюцца да партыйных дэяў, — гаворыць тав. Станковіч. Аб іх мы даведваемся ў дні сходаў. У падрыхтоўку партыйных сходаў камуністаў не ўцягваюць.

Таварышы Кавалеў, Спірын, Бальвіч азначалі, што на заводзе 350 чалавек моладзі, а комсамольцаў толькі 43. Комсамольская арганізацыя слаба разгортвае выхавальную работу сярод неасваеных моладзі, а партком не аказвае канкрэтнай дапамогі ў падрыхтоўку камсамольскай работы.

Зусім правільна крытыкавалі гарком партыі, які вельмі слаба дапамагаў партыйнай арганізацыі. Нават перад справядлівым докладам гарком партыі абмежавалася фармальным прымацаваннем працэнтніка, які нават не аказаў неабходнай дапамогі парткому ў складанні справядліва; ва ўцягненні ўсіх камуністаў у агульнае падрыхтоўку да выбараў кіруючых партыйных органаў.

У склад парткома выбраны тт. Гільштэйн, Шухман, Хайкін, Спірын і Магарыль.

С. ЛЯСНЕУСкі.

АБ ЧУЛАСЦІ І БЯЗДУШНАСЦІ

Вось ужо чверты месяц чалавек ходзіць у адной установе ў другую, ад аднаго кіраўніка да другога, да казана, спрачаюцца, прыводзіць розныя довады, пераконвае, але ніяк не сустракае спачування, падтрымкі, ніяк не можа дабіцца таго, на што ён мае поўнае права. Перад ім стаяць цвёрдакаменная сцяна бюракратыя, ён ужо выбіўся з сіл і ніяк не можа прабыць гэту сяду. Але ён не трапіць надзеі, ён упэўнен у сваёй правядзе і з настойлівасцю, уласцівай спецыяльнаму чалавеку, дабіваецца свайго.

А пачалося ўсё гэта васьмі ў чаго. Працаваў Эпштэйн загадчыкам аргмасивам аддзела Менсака горсаве. У партарганізацыю паступіў матэрыял, што ён, Эпштэйн, мае сувязь з сваёй жонкай, якая была звязана з ворагам народа. Гэтага аказалася дастатковым, каб яго выключыць з партыі.

Пасля выключэння з партыі прэзідыум горсаве выносіць рашэнне аб знішчэнні Эпштэйна з работы, вывадае яго са складу прэзідыума і пленума горсаве.

Эпштэйн астаўся без работы. Ён хацеў у горсаве, прасіў, каб яму дадлі работу. З ім ніхто не хацеў гаварыць. Праў 16 дзён пасля знішчэння з работы ён захараў. Праляжаў два з паловаю месяцы. Сям'я была без сродкаў.

За ўвесь час хваробы ніхто дзяю не прыходзіў, ніхто не цікавіўся ні ім, ні яго сям'яй. Ён ляжаў і перабраў у пампі ўвесь свой жыццёвы шпэх. Ён шукаў у сваёй біяграфіі якіх-небудзь ганьбачых яго паступкаў, влчачных дзеянняў, якія маглі-б хоць у малейшай ступені апраўдаць яго пераправы стан. Нічога ганьбачага яго, як савецкага грамадзяніна, ён не знаходзіў. Рабочы-слесар, да 1931 года ён працаваў на заводзе імя Кірова. Потым яго выключылі на работу ў савецкі апрачт.

Дык чаму-ж з ім так бяздушна паступілі? Чаму ўсе адвэрнулі ад яго? Чаму ніхто не хоча аказаць яму дапамогу? Ён ляжаў і думал аб сям'і, аб чуласці і аб бяздушнасці.

Эпштэйн выдараваў. Ён адноўлен у партыі, пайшоў працаваць слесарам, але не можа атрымаць належнага яму грошы за вымушаны працу. Кіраўнікі горсаве не хочуч адміністрацыі свайго рашэння.

— Вы захараці на 16-ты дзень пасля знішчэння з работы, і таму вам па-

бюлетэню грошы не належаш. Вось, калі-б вы захараці на два дні раней, тады, калі была, мы-б вам вышлілі ўсе грошы.—Так заявілі Эпштэйну ў горсаве.

Ён азіраўся да старшын лічлікова горсаве Рохіна. Така пчэлка дзела на Эпштэйна сумным вачыма, зрабіла кісду мінку і адкавала: — Нічым не магу дапамагчы. Два лішніх дні. Закон такі. Паспрабуеце адрывацца да аддзела сакратара горсаве Каалоўскага.

Эпштэйн азіраўся да Каалоўскага. Той зрабіў сярдыты гвар — чаму яго адрываюць ад неасваеных абавязкаў? — Гэта не ўваходзіць у мае функцыі. Апрача таго, гэта справа блытаня, так што лепш за ўсё пачаць пачаць адрывацца ў ЦП саюза работнікаў дзяржўстаноў.

Ну, а ў ЦП саюза работнікаў дзяржўстаноў не адзначаюцца асабліва чуласці да людзей і таму ніякай дапамогі Эпштэйну не аказалі, а абмежаваліся паралай адрывацца ў нізкую прафсаюзную інстанцыю... да Рохінай.

А Рохіна... У горсаве Эпштэйна лічаш надасцівай мухай. Там лічаш, што гэта чалавек, які выбраў сабе прафесійна спецыяльна перапрацаваць работнікам горсаве працаваць. Варта толькі з'явіцца Эпштэйну ў дзяржаву горсаве, як работнікі пачынаюць паміж сабой такі разгавор:

— Гладзіце, ён аюу тут. І як гэта не надасцівай чалавеку халдзіць кожны дзень да нас за нейкімі грашымі... Цфу!

Эпштэйн не трапіць надзеі. Ён дабіваецца сваёй працоў, працоў савецкага грамадзяніна. З работы-ж яго знілі няправільна! Захараў ён, як гаворыцца, не па ўласнаму жаданню. І не аніваў ён, урочіш, што захараў на 16-ты дзень пасля знішчэння з работы, а не на два дні раней. Ён упэўнен, што савецкія законы пісаны і для кіраўнікоў Менсака горсаве.

Ну, а калі-ж кіраўнікі горсаве ўсё-ж лічаш, што яго яны адносяць да катэгорыі людзей, для якіх законы не пісаны, што-ж, тым горш для іх.

С. КРАУЦОУ.

БОЛЬШ УВАГІ МАЛАКОЛЬКАСНЫМ ПАРТАРГАНАЦЫЯМ

На адбыўшымся справядліва-выбарчым сходзе партыйнай арганізацыі Беларускага канторы Галоўнафатэблугу партгор тав. Каленік многа гаварыў аб важнасці рашэння студэнцкага Пленума ЦК ВКП(б). Аб гэтым многа гаварылі і выступаючы ў спрэчках камуністы. Аднак, тав. Каленік толькі мімаходом спыніўся на тым, як партыйная арганізацыя рэалізуе ў жыцці рашэнні гэтага Пленума і выпушціла дапушчальны памылкі. А былі факты, калі арганізацыя ў мэтах самастойнага выключыла з ролу партыі і аняла з работы двух камуністаў.

Дыспліна ў партыйнай арганізацыі расхістана. Многія камуністы, напрыклад, Пераўман, Куцін, абыклава адносяцца да партыйных даручэнняў, не выконваюць іх. Ярым прыкладам дрэннай палітыка-выхавальнай работы можа служыць і тое, што палова членаў партарганізацыі мае партыйныя спягнанні — вымовы і суровыя вымовы.

Не займаўся партыйная арганізацыя і ростам партыйных ролу. За ўвесь справядлівы перыяд не было прынята ў партыю ні аднаго чалавека.

Есь вядомыя влікі беспартыйных актыва, але з ім ніхто не займаецца. Уя работа зводзіцца к тэму, што арганізацыя выдзірае, але і тыя абіраюцца на норугодарна.

Усе гэтыя недахопы з'яўляюцца вынікам не толькі дрэннай работы партгор тав. Каленіка, але і адсутнасці штотдзённага канкрэтнага кіраўніцтва і ўвагі Сталінскага райкома КП(б) да малаколькасных партарганізацыяў.

Камуністы адзначалі, што інструктар тав. Мілоў з'яўляўся ў партарганізацыю толькі па сігналах. Рашэнне Сталінскага райкома партыі аб умцаванні гэтай партыйнай арганізацыі па сёння не выканана.

Большасцю галасоў, пры тайным галасаванні, выбран партгор тав. Зубкоўскі.

Я. САВІЦКАЯ.

НА МІЖНАРОДНЫЯ ТЭМЫ

Захват Аўстрыі германскімі фашызмамі, ажыццяўлены са згоды Англіі, не супакоі Гітлера. Германскі фашызм заўсёды разглядаў «ашплас» Аўстрыі (гвалтоўнае далучэнне да Германіі), толькі як першы этап на шляху разважэння так званай «велькай ваіны». Захапіўшы Аўстрыю, Германія ўшчыльную палышла да Венгрыі, Югаславіі і значна палужыла свае граніцы з Чэхаславакіяй. Значэнне Аўстрыі, як важнейшага стратэгічнага плацдарма для далейшай экспансіі гітлераўскай Германіі ў краіны Паўднёва-Усходняй Еўропы і ў Чэхаславакію, нядаўна было ахарактарызаваана гітлераўскім спадручным Германі ў адной з яго прамоў у Вене. Германі, надзелены Гітлера асобнымі поўнамоцтвамі на правядзенню фашыскай «чатырохгоддзі», прыбыў у Вену, з мэтай «ашпярэна на эканоміку Аўстрыі чатырохгоддзю праграмы». Няма патрэбы спыняцца на вятсыеміх выступленнях Герынга. Усім вядома, што ўсе прамовы сучасных кабінетаў у фашыскай Германіі ў гэтай частцы будуць па звычайнаму шаблону, устаноўленаму «знаўцамі» раваі «сторыі» — Гебелсам і Розенбергам. Значна большую цікавасць прадстаўляе тая частка прамовы Герынга, у якой ён раскавае аб перспектывах гаспадарчай перабудовы Аўстрыі. Аўстрыя, па заяве Герынга, пачынецца сеткай авіяпрамаў, аўтастрад, новых электрастанцый і сістэмай каналаў, дзачалючых з большай эфектыўнасцю эксплуатаваць Дунай.

У гэтых словах выказаны імкненні германскага фашызма да эканамічнага і палітычнага панавання на Балканах, у краінах Цэнтральнай і Паўднёва-Усходняй Еўропы Югаславіі, Венгрыі, Балгарыі, Румыніі і Чэхаславакіі сталі больш рэальна, чым калі-небудзь раней.

Сувесная прэса ўказвае, што захват Аўстрыі стварыў асабліва небяспеку для Чэхаславакіі. Інтрыгі гітлераўскай

агентуры ў Чэхаславакіі свярджашаць правільнасць гэтай думкі. Вядома, што Германія да захвата Аўстрыі была аддзелена ад Чэхаславакіі Багемскімі і Судэцкімі горамаі. Гэта, бесспрэчна, не магло пры сучаснай ваеннай тэхніцы затрымаць напад Германіі на Чэхаславакію, але тым не менш стварала вядома перавагі стратэгічнага парадку для Чэхаславакіі. З захватам-жа Аўстрыі Германія ліквідвала гэту перавагу і атрымала зручны магчымасці наступлення на Чэхаславакію з боку Аўстрыі праз Маравію. Апрача мэтай паддзялення магчымага супраціўлення ўнутры Аўстрыі, Гітлер, пасылаючы звыш 300.000 салдат у Аўстрыю, праследваў таксама і мэты падрыхтоўкі ўтварэння германскіх палчых у Чэхаславакію.

Кіраўнікі сучаснай Германіі ў сваіх імтлікіх прамовах, прысвечаных камедыі «пеліцыята» і «выбарам» у райстаг, не прапусцілі выпадку заявіць аб прадстаўчай «папамозе» нямецкай напмэншцы ў Чэхаславакіі. А кіраўнікі фашыскай арміі, якія не адзначаюць па многаслоўем, скажэнтрыворачна на граніцах Чэхаславакіі буйнейшыя ваісковыя злучэнні Французскага прэса адначала нядаўна, што на граніцах Чэхаславакіі сканцэнтравана не менш 20 дывізіяў германскага войска, а гэта складала каля паловы ўсёй германскай арміі.

Побач з падрыхтоўкай адкрытага ваеннага ўтварэння ў Чэхаславакію, германскі фашызм за апошні час разгарнуў унутры краіны нябачную да гэтай пары па сваіх размерах падрыхтоўку дзясіннасць. Ажыццяўляе гэту дзясіннасць гітлераўская агентура ў Чэхаславакіі — так званая судэцка-нямецкая партыя Генлейна, якая складаецца пачкам і поўнаасцю з шпіёнаў, дыверсантаў і тэрарыстаў.

Праграма партыі Генлейна зводзіцца да аднаго пункту — дабіцца далучэння Судэцка-Нямецкай вобласці Чэхасла-

вакі да Германіі і падрыхтаваць захват германскімі фашызмамі Чэхаславакіі ў пэрым. Генлейнаўцы, ва ўнісон з фашыскай прэсай Германіі, влчаш няшчырна, на працягу палова ролу год, шпідыю кампанію супроць чэхаславацкага рэспубліканскага ўрада, абінававаючы яго ў «праславянскі» немцаў. Праславянства гэтае заключаецца ў тым, што ўрад Чэхаславакіі вельмі неаручна арыштоўвае прамых агентаў германскага Гестапа (тайнай паліцыі), якія праводзяць адкрытую падрыхтоўку работу ў Чэхаславакіі. Германскаму народу, які вольна ўжо на працягу пап год стогне пад ярмом фашыскага панавання, і не сніліся тым, хая і абмежаваныя буржуазнымі рамкамі, дэмакратычныя свабоды, якімі карыстаецца нямецкая напмэншца ў Чэхаславакіі. Пераважна большасць судэцкіх немцаў настроена антыфашыска. Але германскі фашызм і яго агентаура — генлейнаўцы — менш за ўсё лічаша з гэтым.

Чэхаславакія рэакцыйныя партыі, якія заўсёды адносяцца апазіцыйна да замежнай і ўнутранай палітыкі чэхаславацкага ўрада, выступаюць цперадка, патрабуючы разрыву Чэхаславакіі з савецкімі лагавораў з Францыяй і Савецкім Саюзам. Самая буйная і рэакцыйная партыя ўрадавай каліцыі — аграры — у сваім імкненні выгнаць з урада ўсе дэмакратычныя элементы, дабілася вядомага аслаблення ўрадавай каліцыі і ўзмацнення судэцка-нямецкай партыі Генлейна.

Як вядома, нядаўна нямецкая аграрная партыя, ухваляючы ралей ва ўрадавую каліцыю, укліла ў партыю Генлейна. Таксама ўкліла ў партыю Генлейна і нямецкая партыя рамеінікаў і гандляроў, і нямецкая хрысціянска-сацыялістычная партыя (клерыкалы). Ва ўрадавую-ж каліцыю ўвайшла партыя «народнага аб'яднання», вельмі рэакцыйная партыя, якая прадстаўляе інтарэсы рэакцыйных колаў чэхаславацкай прамысловай і фінанса-

вай буржуазіі і арыентуецца ў сваёй палітыцы на згоду з фашыскай Германіяй. Умацніліся сепаратысцкія імкненні буржуазных, рэакцыйных і фашыскай партыі славацкай, рускай, венгерскай і польскай напмэншасцей.

Зусім ясна, што гэтыя аўтанамічныя імкненні накіраваны да расчлення Чэхаславацкай рэспублікі ка рад та шпідыю кампанію супроць чэхаславацкага рэспубліканскага ўрада, абінававаючы яго ў «праславянскі» немцаў. Праславянства гэтае заключаецца ў тым, што ўрад Чэхаславакіі вельмі неаручна арыштоўвае прамых агентаў германскага Гестапа (тайнай паліцыі), якія праводзяць адкрытую падрыхтоўку работу ў Чэхаславакіі. Германскаму народу, які вольна ўжо на працягу пап год стогне пад ярмом фашыскага панавання, і не сніліся тым, хая і абмежаваныя буржуазнымі рамкамі, дэмакратычныя свабоды, якімі карыстаецца нямецкая напмэншца ў Чэхаславакіі. Пераважна большасць судэцкіх немцаў настроена антыфашыска. Але германскі фашызм і яго агентаура — генлейнаўцы — менш за ўсё лічаша з гэтым.

Нагнасьць, з якой фашыскай краіна ў Еўропе ажыццяўляюць свае агрэсіўныя планы, і паніка, ахапўшая краіны, нявольныя самастойна абараніць сябе ад наступаючай агрэсіі, глумачыцца пер за ўсё пераходам Англіі да адкрытага агавору з фашысцкімі краінамі за кошт малых народаў.

Глава рэакцыйнага англійскага ўрада Невіль Чамберлен у сваёй прамоўе ў палате абшчын 24 сакавіка адмовіўся гарантаваць безапаснасць Чэхаславакіі. Як вядома, маўклівая згода Англіі на захват Аўстрыі Германіяй пачынае да адкрытага агавору з фашысцкімі краінамі за кошт малых народаў.

Больш адкрыта не скажаш. У гэтым выражана не простае патурэнне агрэсарам, а поўная згода англійскіх рэакцыянераў на захват Чэхаславакіі Гітлерам.

Англія праводзіць сваю выправаваўную палітыку продажу чужых тэрыторый, каб выратаваць сваю ўласную. Практычным вынікам выступлення Чамберлена ў палате абшчын з'явіўся напек англійскага ўрада на чэхаславацкіх з мэтай дабіцца ад апошняга ўступак абнагнэўшаму гітлераўскаму агенту — Генлейну.

Буржуазна-дэмакратычная прэса ўсёго свету адначая факты дапамогі з боку Англіі генералу Франку. Нядаўна таксама паведамлялася аб прадстаўчай фінансавай дапамозе Японіі з боку Англіі.

Актыўнае агрэсіўнае сіл Еўропы знайшла сваё адлюстраванне таксама і ва Францыі. Рэакцыйныя і фашысцкія элементы ўмацнілі атакі супроць народнага фронту, дабіваючыся яго расколу. Урад Блюма, хая і не з'яўляўся тым урадам, хая чакаў і патрабаваў народ, тым не менш у асноўным праводзіў праграму народнага фронту і таму падтрымліваўся камуністамі. Але рэакцыйны французскі сенат, падтрымліваемы дэпутатамі правых партыяў, не прадставіў Блюму надзвычайных поўнамоцтваў у правядзенні эканамічнай і фінансавай праграмы, і ўрад Блюма вышаў у адстаўку.

Новы французскі кабінет Даладэ не з'яўляецца, бесспрэчна, тым кабінетам, якога патрабаваў народ. Ён складаецца з асноўным з ралікаў і працэнтнаў соцыялістычнага і рэспубліканскага саюза. Цяжка дапусціць, каб французскі кабінет у такім складзе забеспечыў правядзенне самастойнай знешняй палітыкі, незалежнай ад Англіі.

Ужо цяпер у пайнфармаваных колах Францыі свярджашаць, што ў галіне знешняй палітыкі Даладэ намячае спачатковую спробу збліжэння з Італіяй. Такая палітыка Французскага ўрада не будзе нечаканасцю. Французская рэакцыя, у сувязі з адстаўкам у адстаўку ўрада Блюма і ўтварэннем кабінета Даладэ, на старонках свайго друку распаўсюджвае байкі аб расколе і слабасці народнага фронту.

Г. БАЯРАУ.

